

Redakcija
"Varpo" ir "Ukniuoko"

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 8.

Plymouth, Pa., d. 20 Vasario (February) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainą adresą
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinczių pamatyti mūsų
aikrasztį siuncziam viena numer
dykai. Prenumerata turi buti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

"Vienybė Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR.....	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of "Vienybė
Lietuvniku" executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

"Vienybė Lietuvniku"

Iszeina kožną Seređą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c.
Dū sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00
Pinigai kitalp nesiuunczia, kaip tik per
MONEY ORDER, na registravotose gromatose
ant szito antraszio;

J. J. Pauksztis & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

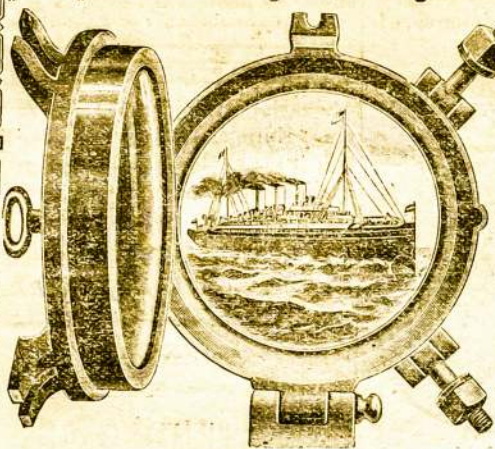
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysezių,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas
atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kitaliu geriausiu ir greicziausiu laivu *

Siunczia
pinigus į vi-
sas svieto dalis
greitai ir pigei.
Norintis kad jo
pinigai siunc-
ziami į tėvy-
nę neprazutų ir
kuo greicziau-
siai nueitų te-
gul kreipiasi

Po TOKIU
ADRESU
pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susiszněkam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

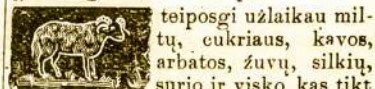
Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptlekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliom pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

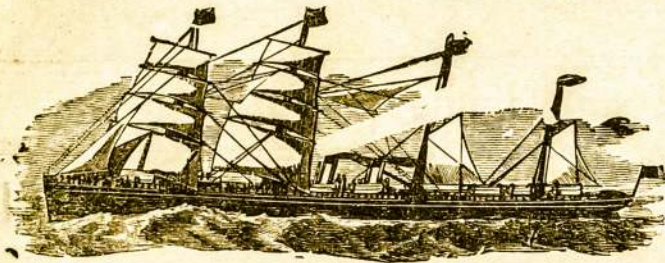
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church uleyzių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinig gus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizskai ir lenkiskzai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su koznu apsirojome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinti kad mes p iimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant m tu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir visaus, ale kad buva padeti ne maziu kaip 6 mensesius. Padeti ir izimti gali kozna dienu nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuvizskas ir Lenkiskzas **Kromas** visokių szviezių tavo ru. Taipogi parduda szifkortes i visas dalis svieto, ant greiciausiu ir trucziausiu laivu. Izmaino visokius piningus, o ir nusiunczia i uzmare, tiesiog i namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Zukaucką**
 Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DIAAGYSTĖS.

- Prezidentas — V. Daukszyz Plymouth, Pa.
- Sekretorius — A. Ilgunas 412 Breaker Str — Scranton, Pa.
- Kasierius — A. Olszewskis 60 Sub-Sta. Chic-go, Ill
- Knygius — N. Olszinskas 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.

Proše mus krautuveje: Skvibla'cslai 3 c. 2 i 2 u
 Main'cliams brlezukama skrynute 2c.
 Main'cliams knaty annollai i uz 8c.
 Main'clerf. visokios lampos po 5c.
 Szvatas pecliams 4c.
 Bask 6 meteris 4c
 Unjos dimer 6c, naujos 25 c.
 Pecliai ir vid'cliai po 4.
 Klaspinal uz tusina 1c.
 Vinutes karr-tomp, bakankas 1c.
THE FAIR STORE
 Firmians Hersberger's stand 41 E. Maine st
 Abe J. Stone, savinikas.

OFFICE 256 Grand st.
 8313 Redford Ave.
 Brooklyn, N. Y.

Tikrai vlenatinė gydykla ant uželdinimo plauku ant praplikusių galvu, teipgi i trumpa laiką sulaiko plauku slinkima.

Geriansia dantu gyduole; musu gyduo e nustabdo Dantu skaudėjma i keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Preke tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1 00. Siuncziam pacztu ir i svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose Norint gauti visą rodą su informacije per laiszka adresavokit sziteip:
The J. M. BRUNDA CO Chemists
 Box 2361. New York, U. S. A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centu nupirke daugians meos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodet M-s perkame uz pinigus ir parduodame uz pinigus, uz tai niekur nepr'kiezame. Neprazykite pas mus barguoti. Numaizintos prekes mus meos krautuve
6 W. Main st. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Firmas Lietuvizskas **BRANDAS** Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdriba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geant truputį uzsilinkamini bet galvos neskauda, nes jame nera jekiu primaiszytu kvarbu ne puzku.

Te delgi perkantieje ir p'rcivejai (karczini'kai) visacese reiklaibite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVIZSKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Ave. Chicago, Illinois.

PRIMA nu 8 iki 10 ryto
 LIGONIUS nu 12 iki 1 po piet
 nu 7 iki 9 vakare.

Atekl pat arba gali paszeukt i savo namus Gydan pasekm ngai ir didziausioje paslaptryje uzlaikan uzlekreziauczius limpanczius gedingas ir i ratoto vyr ezkimo ligas. Ateizaukiantiems per laiszka su spraszynu savo ligos duodu rodą.

HOTELIS arba geriausia užeiga del darbininku ar sziaip zmonių. Kurie norite szj bei ta dasizinti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vynu ir visokių ariekku, ar cigaręli skanu uzirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

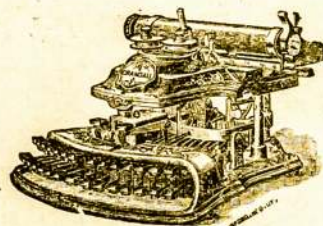
18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

AGENTAS

asekuravojimo NAMU ir visokių DAIGTU na agntes

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

del drukavimo laiszku, nauje maszinnukė Munson No. 3, i rekė \$25,00 Atsiszaukite ant szio adreso:

J. J. Pauksztis
 Bx 1018 Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda zmonėms svarbiauses ir teisingiauses zines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujausias politiszkas zines, tai yra, apie krutėjima zmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpattytėse, apie ju darbus, uzdarbius, naujausius iszradimus (iszmislus) ir t. t Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viska, kas tik sviete darosi, apsiszviez ir iszmoks zmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metu \$200, ant pusės metu \$1,00. Pinigai tur but uzmokėti isz virszaus.

Uziszaszdami ir pinigus siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski

924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

WM. N. REINOLDS, Jr.,

ADVOKATAS.

42 Welles Building,
 Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
 Skolina piningus.

CASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

ta, ką dainuoja. Ta atmaina pasidarė per giedorius. Bažnyčios giedoriai, turėdami labiausiai išdailintus balsus ir ausis, ką kame išgirsta, lengviaus iszmoksta, o nuo jų ir kiti mokinas, ypacz nuo rubių szvatrikų, kurie eidami po svieta bovija jaunimą dainomis. Už vistai Joniszkiečius verta pagirti.

Isz Rygos. Rygos lietuviams per rupesį Vilniaus General-gubernatoriaus Trockio užginta komedijas perstatyti ir bov-tis, kaip pirmą; bet jie vilias nors ant Kalėdų iszpraszę nuo ministro daleidimą perstatyti komediją „Dėdė atvažiavo”, kuri teip patiko Petropilės lietuviams. *Mažasai.*

Isz Pakruojo. Pan. p. Asesorius, perkrikszta Koziela, paliko be vietos už savo nedorybes, kurios tik valdžią samatyjo, dėlto priezastį atstatymo ji laiko paslapyje. O buvo teip, kaip jau raszyta: iszdavėjas kunigo Kazlauskio, Rozalino kamedoriaus, ant kurio Kaziela turėjo piktumą, Jonas Szereviczius, ar Szereiva, sąžinės grauziamas, nuraszė prie gubernatoriaus, prisipažindamas, jog skundą ant kunigo paraszė neteisingai, Kozielos priverstas. Panevėžio žandaras, apturėjęs isz Kauno tą Szerevicziaus prisipažinimą, pauostė ir atrado, jog szjmet Koziela daug žmonių neteisingai suzudė. Pasirodė, jog asorius užlaikė du žydu, kuriuodu turtingiems gyventojams pamezdavo visokias knygas priesz valdžią, o Koziela tuojaus atvykdavo kratytų. Be vietos palikęs, Kaziela puolė prie Kauno vice-gubernatoriaus Nekliudovo, su kurio sugulove, — perkriksztyta žydelka, yra apsi pacziavęs ir užtai vietą gavęs. Bet kad Nekliudovas daugeiui asorių yra savo sugulovės nupirszęs, sunku visas jų

nedorybes užengti, ypacz, kad toki szvogeriai-asesoriai, kaip lengva atspėti, yra isz potamsiųjų žvaigždžių.

Staigvyliuose (Paszvitinio parapijos) krėtė policija Poželą, kurio brolių 8 kliasų buvo suėmę Liepojuje. Bet nieko nepeszę, patampė žmogų, norėdami isztraukti isz kieszėnės; potam liovės. — „Ot butumei vasakės, kur brolio knygos, ir povisam — tarė žandaras, veždamas jį į Linkavą. — O dabar ar gražu tau teip vaziuoti!” — „Tatai, kodėl nebus gražu? — Su tokiais ponais dar nevazinėjau!”...

(Isz „Tėv. Sargo”)

Kražiai, (Kauno gubern.). Pirmu keliu sanvaicių, gerose iszvakarose, užėjo į kleboniją, su apdengtais liarvomis veidais, trys nepažįstami žmonės ir stacziiai įsibriovė į prabaszcziaus miegotuvę. Viens isz jų nustvėrė kunigą už rankos, reikalaudams pinigų. Iszsigandęs prabaszcziaus, iszėmęs zimtą ir kelias deszimts rublių, pridėdamas dar ir valandininką (ziegorėlį), atidavė niekadėjams. Bet szie nesikakdino tuomi ir zinodami, jog pas prabaszczių sudėti 12 tukstanczių rublių, surinktų statymui Kražiuose naujos bažnyčios, pareikalavo ir tų. Klebonas nudavė pasiduodąs jų norui, tik sakė, kad pinigai padėti kitam kambaryje. Niekadėjai, drange su prabaszczium, inėjo į tą kamarį, bet kunigas, vietoje pinigų iszsiėmė isz staleziuko revolverį ir paleido isz jo du szuviu: viens užpuolikas krito negyvas, kits tapo sunkiai sužeistas, o trezczias, įmaginęs kieszkas, pabėgo. („Dziennik Narodowy”).

Politiszkos zinios.

Amerika. Pilipinų reikalai daug dar medegos duoda raszymui. Isz McArthur'o pra-

neszimų galima buvo tikėtis, kad salyno gyventojai beveik visur nurimo. Tuotėrpu pas kutinė sanvaite atlaikė daug susikirtimų, kad ir mažų, bet liudyjanczių apie žmonių pasizsausimą. Kalnuose ties Tayabas, 62 myliose nuo Manilos, muszyje krito 16 insurgentų, o daug sugauta; ties Canton, Pietinėj Ilocos, pulkauninkas Marcus iszsklaidė pasikelėlių būrį isz 100 vyrų; kapitonas Green su 50 amerikiečių ties Santa Maria susirėmė su insurgentais, kuri-prasitraukė į kalnus; ties Pateria 80 amerikiečių užpuolė ant pilipiniečių būrį isz 100 vyrų; užėidė jų vardą Villamor su kitais vyrais. Taigi isz szitų atsitikimų matyt kad szais toli neyra aprimus. Teisybė, isz kitos pusės susitinkam su tokiu faktu, jog insurgentai vienoj vietoj sudėjo Amerikos valdžioms 112 szaudyklių ir 1500 patronų; ant Luzon'o, provincijoj Pampanga įvesta tapo civilizszka valdžia, o McArthur tikisi, jog galima bus tą pat padaryti ir dar keliose provincijose pietinio Luzon'o; vėl 11 Vasario, mieste San Miguel, Luzon'o sziaurėj, insurgentų pulkvedis Tecson, su 7 oficeriais, 71 vyrais, 59 szaudyklėmis ir 2000 patronų pats pasidavė McArthur'ui. Neziurint ant to viso pasisekimo, betgi amerikiečziuos kipszas tupi: provincijoj Pangasinan, 15 Vasario, pakorė penkis pilipiniečius, kurie nužudė parsidavusius užpuolikas savo santaučzius.

Rytinė Azija. Rodėsi, kad reikalai Kinuose pareis į szioj-tokį davadą, o tuo tarpu jie darosi vis painesni. Svarbiausio europėnų reikalavimo kas link nubaudimo 12 didikų, Kinų valdžia ir nenori ir negali iszpildyti, nes po pasmerktyjų valdžia stovi kariumenės, kurias dar reikėtų pergalėti. Betgi matyt, kad ir

Kinų cesorius tyczia suvadziuoja pasiuntinius, turbūt norėlams susilaukt pagabaus laiko isz-naujo pastatyti užpuolikams szerį. Regis, grovas Waldersee atsidėjo ant kokio tatauš žingsnio, nes paliepė lidesnei kariumenės daliai pasirengti į tolymą ekspediciją ant 80 dienų laiko. Rasi, europėnai pasieks dabarnyszczią Kinų cessoriaus buveinę ir pasikalbės su pacziu valdyneriu, atstatę durklą į jo kručiuę.

Pietinė Afrika. Nors angly generolai vis sziauszėsi ir lidziavos, sakydami, kad jie neapleis užimtosios Transvaalio sostapilės, taczius pasirodo, kad lordas Kitchener 16 d. Vasario atvyko su visu savo sztabu į De-Aar, t. y. sugrįžo į Kapkoloniją. Jis, mat, nori pats vesti kovą su De Wet'u, kurs, pagal paskutines žinias, zygiavo apielinkėse miesto Philipstown Kaplende. — Pereitą sanvaite dviejose vietose buvo susikirtę burai su anglais, bet stambesnių pasekmių tie musziai neturėjo. — Kaplendo sostapilę Captown atlankė baisi nelaimė — maras.

Serbija. 11 Vasario, Viedniuje, pasimirė buvėsis Serbijos karalius Milanas, kurs pats buvo iszszidėjęs sosto, pavesdamas jį 1889 m. savo jaunam sunui Aleksandrai. Velionis gimė 1854 m., buvo apszėdęs su maskolaitė Natalija Keszko, bet pasimetė su ja. Paskutiniuos metuos jis turėjo prastraukti isz Serbijos, susipykęs su sunum; tas piktumas labai pasididino per tai, kad dabarnyszcztis karalius, priesz Milano ir visų norą, paėmė už paczią naszlę Dragą Maszin, apie kurią vaikszezziujo daug nuomonių, per vis jai neprielankių. Taczius, pasirodo, kad žmonių liežuviai neįspėjo: isz Dragos iszėjo geresnė karalienė, negu isz prigimtųjų

kraujo kunigaikštzyčių. Pirmaus, karaliaus dvaras panešėjo į kazarmę, jeigu ne aršiaus, o dabar jaunoji karalienė suvadina pas savę mokslo vyrus, literatus, publicistus, artistus ir tt., paversdama, tokiu būdu, karaliaus dvarą į susirinkimą rimčiausių savo šalies žmonių.

Dalis darbu.

Shamokin, Pa. Kasyklų inspektorius Ed. Brennan savo atskaitoje už 1900 m. parodo, kad tame distrikte 48 darbininkai tapo užmusyti ir 91 sužeistas.

Bethlehem, Pa. Visi liejikai Bethlehem Steel Co. sustraiškavo, kol nesusitaiskys, kadan-gi kompanija pagarsino, kad numazysianti mokesčius, teip kaip buvo du metu atgalios.

Philadelphia, Pa. Pardavimas kietųjų anglių iš priesasties šalčio gerokai pasididino ir pareikalavimas vis didesnis, teip kad kiti marketai isztusztinti, prie ko prisidėjo stoka vagonų, teip-gi ir nedavežimas esant vėtroms ir daugeliui sniego. Abelnai pareikalavimas didinasi ir prekės yra pakilę.

Zanesville, Ohio. Straikaujantieji puodų dirbėjai susiorganizavo į kompaniją, sudėdami kapitalą \$20,000 ir veikia pradės statyti dirbtuvę. Jie straiškavo nuo 1 d. Sausio.

Albany, N. Y. The American Tobacco Co. ketina statyti didelę tabako dirbtuvę, kurioje gaus darbą apie 1000 darbininkų, o toliaus dar daugiau, kaip greit kompanija galės savo dirbtuves padidinti.

Wilkes Barre, Pa. Murininkų unija yra padavusi savo darbdaviams reikalavimą dirbti po 8 val. ant dienos už tą pacią mokesį.

New York. Didėsės geležinkelių kompanijos yra su-

sitarę, kad kiek galint sumažinti iszskasztavimus paleidžiant darbininkus, be kurių galima kaip nors apsieiti, sumažinant nekuriuos trukius ir daugelį reikalų atliekant isz draugės.

Hazleton, Pa. Ant 12 d. Kovo yra suszauktas isz szi miestą susivaziavimas pasiuntinių unijos Susivienijusių kalnakasių (United Mine Workers) ir kasyklų savininkų. Ar kasyklų savininkai apsiims susieiti drauge su unijos pasiuntiniais — nėra žinoma, bet viskas yra rengiama ant tos dienos.

Pittsburg, Pa. Yra laukiama straiško stryktarių darbininkų.

Reading, Pa. Susiorganizavo į uniją hotelių ir restauracijų tarnaitės į kurią prima ir tarnaitės tarnaujanczias privatiszkuose namuose.

Shamokin, Pa. Valdininkai „Royal Oak“ kasyklų nesutinka kad darbininkams užmokėti du sykiu ant mėsio.

— Pirmutinė darbininkiszka unija Amerikoje tapo suorganizuota 21 Sausio 1834 m. Boston, Mass.

— Darbai daugelyje kasyklų valstijoje Indiana, pasiliko sustabdyti nežinia ant kaip ilgai.

Isz Amerikos.

Akademijos į elgėtas. New Yorko policija susekė, kad tam mieste yra mokykla į elgėtas (ubagus). Dideli dyvai, kad policija iksziol to nežinojo. Tų mokyklų pilni visi miestui ir sodžiai, o moki-na jose gerai pažįstami mistrai — skurdas ir vargas. Tai pigi akademija — iszmokt elgėtauti.

Nuolytaus polaszna.

Topeka, Kan., visuomenė, turbūt po ispuzdžiū Carrie Nation persekiojimo, nutarė uždaryti visus salunus tam mies-

te, kame policija suteikė savo pagelbą. Kad tik Topeka dabar nepasidarytų „sausu“ miestu, tai yra, kad tenai pelną isz degtinės nepradėtų traukti aptiekoriai.

Ir moters laimėjo. Baltimore, Md., tipographų unija pakėlė kovą, idant moterių darbas būtų sulygintas, kas link užmokeszio, su vyrų darbu. Pirmą pergale teko darbininkėms, nes valstijos spaustuvė apsiėmė tą reikalavimą iszpildyti.

Plunksna ir kirvis. Sako, plunksna daug drutesnė už kardą. Vienog, kirvukas Carrie Nation rankoje pasirodo kur—kas smarkesnis už visokius blavinkinių rasztus.

Dėdei Samui perszti. Danija parduoda savo salutes Vakarinėje Indijoje, dėlto, kad jos mažiaus gabena pelno, negu reikia iszleisti ant jų užlaikymo. Tas salutes perka Suvienytos Valstijos. Niežti, ar ką?

Kaip paraginti vaikus į mokslainę.

Pike Township'e tula jauna ir daili mokyklos mokintoja surado naują būdą, kaip paraginti vaikus lankyti į mokyklą, o ypacz kad jie auksti susirinktų. Ji prižadėjo, kad kožną rytą pabucziuos ankszeziausiai atėjusį į mokyklą ir dabar nekartą jau nuo penkių isz ryto nekurie mokintiniai, ypacz didesniejie, laukia susigrudę pas mokyklos duris.

Kas per priesastis?

Bėgyje 1900 metų Suvienytose Valstijose 2836 katalikai priėmė protestonų tikėjimą. Praėjusiuos metuose 17 katalikiszku kunigų atsimitė nuo Romos katalikiszkos bažnyczios.

Ir laikas.

Įstatymdavystė (legisliatura) valstijos Minnesota ketina panaikinti baudimą myriu; didžiausia kora bus kalėjimas ant visos gyvasties.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoje

Roanoke, Va. Tikiu, jog nebus pro szalį praneszti „Vienybės“ skaitytojams apie szi miestelį Roanoke, kuris guli lygumelėj, uzimdamas plotą 3 verstų skersai ir kokių 4 verstų iszilgai, isz visų pusių apsuptą kalnais. Iszbudavotat labai retai; gyventojų, sako, yra nedaugiaus per 18 tukstanczių. Pabrikų yra 8—ni. Daugiausiai dirba maszinszepepėj — apie 1500 darbininkų, kitose dirbtuvėse dirba mažiaus. Prasto darbiniaiko mokeskis \$1,50. Lietuvų czia apsigyvenusių yra viena seimyna, 3 pavieniai vyrai ir viena mergina. Didesnė pusė gyventojų — negrai. Oras tokis, kaip apie New York'o valstiją, tik sako, vasarą buna didesnių karščzių. Czia Lietuviai visi dirba prie kriauczzių. Laikraszezių užtikau tik dvi „Saulės“. Mat, „Saulė“ tik ten dar szvieczia, kur nesiranda prakilnesnių tautieczzių „szpielių“, kaip paprastai p. Baczkauckas vadina.

Sziadien nuo brolio isz Union City'es gavau laiszką, kuriame radau nesmagią naujieną. Vasario 7 d. vakareėjo Juozas Bracziulis geležinkeliu nuo Union City'es link Naugatuck'o, ir į tą tarpą 7:30 p. m. bėgo pasazierinis trukis Naugatuck link, kuris ant tiltelio pagavo J. Bracziulį ir sumalė į kosę, kad su spatu sugramdė velionio kuną. A. a. Juozas Bracziulis buvo senas 39 metų, nevedęs dar. Prigulėjo į naują sz. Petro vietinę draug. (kurioje buvo velionis ir sekretorium). J. S. P.

Hastings, Pa. Nė nuo seniai apsigyvenęs szitoj vietoj, asz rupinausi isztirti czionykszezių lietuvių dvasę. Musų santauczių czia gerokas skaitlius, gaila tik, kad juose mažai susipratimo. Vienog, su szikiu—tokiu rupescziu, pasi-

sekė įsteigti „Lietuvizką katalikizką draugystę brolišką pagelbos sv. Juozupo“, — jau ir tai žingsnis į prysakį. Atsirias susipratimas — ir tapti me žmonėmis ir tautieciais kaip priguli. *T. Žurauckas.*

Du Bois, Pa. Suteiksiu skaitytojams trumpas žinutes apie szitą lietuviszką koloniją; veizint į jų ekonomizšką padėjimą ir pasilaikymą turuose, czionykszcziai lietuviai stovi ne prasčiausiai. Į 50 turi savo namelius, isz kurių tuli isznesza pc keletą tuksančių vertės; grolesztorių yra net 5 ir vienas užlaikytojas billardo (pool room). Bet svetainių ir salionų nė viens lietuvis czia neturi, nes sunku gauti valdzios daleidimų; vienog, klystų kas manytų, jog czionykszcziai lietuviai negeria. Jiems pristato gerimų iki valei trys lietuviszki agentai. Už tai viesų susirinkimų ir su eigų czia niekad nebuva; supratimo apie tautizskus ir draugijos reikalus nėra nėjokio; apie Susivienijimą Lietuvos A., apie Mylėtojų Tėvynės Draugystę ir kitas czia nebuvo nė girdėję. Isz lietuvių stieskių ir vilczių Du Bois'jieciai, gali sakyti, tik juokus daro: jie sako, kad isz Masko liaus nagų lietuviai neisztrukę, savo negalę pajieszkoti, kankintiniai, sako, gali buti tik už kriksozionystę ir tt. Laikraszczių, nė knyų ne skaito; aukų niekad nerinko. Reikia gailėtis tos vietos ir tų žmonių. *Dubojietis.*

Waterbury, Conn. Vietinė „Myl. Tėv. D.“ kuopa, ant susirinkimo 30 Sausio, nutarė iszleisti laimėjimui spaudžiamą masziną, pelną paskyrus ant kankintinių. Tikietų atspaudinta 1010 po 15 centų, už kurių darbą užmokėta isz kuopos kasos. Paczią masziną padovanojo kuopos prezidentas M. J. Damijonaitis, o

kasztus siuntinėjimo tikietų į kitas vietas reiks apmokėti isz pelnytų pinigų.

Kaip matyt isz paduotų laikraszcziuose žinių, pereituos 1900 metuos pateko į nelaisvę daugybė mūsų tėvynainių, teip jog Lietuvos miestų kalėjimai persipildė; beveik visi jie — žmonės neturtigi, kuriems pagelba didei reikalinga. Kad mes juos vargstanczius suszelpisime, tai jie įgys daugiau stiprybės kentėti ir užstoti už tėvynės reikalus. Teip elgdamiesi, mes gaivinsime augsz tą principą: „vienas dėl visų, o visi dėl vieno“. Musų kuopa, geisdama surinkti kuodau giausiai skatiko ant visų pripazįto reikalo, meldžia kaip kitas bendrų kuopas, teip ir pavienius tėvynės darbininkus pagelbėti iszparduoti tikietus. Norintieji gauti tuos tikietus ar sav ar iszpardavimui, teiksis kreiptis per szitą adresą: „M. J. Damijonaitis, 65 N. Leonard str., Waterbury, Conn.“ Kuopos raszt. *V. Miszeika.*

Philadelphia, Pa. Sziam mėnesyje įsikurė czia nauja lietuvių pagelbinė draugystė vardan sv. Petro ir Povylo; įsteigtojai — Aleks. Jocus ir Ed. Daujotas. Pirmą susirinkimą atliko 4 Vasario, kada prisiraszė 40 sąnarių ir tapo iszrinkta administracija: prezidentu Al. Jocus, vice-prez. A. Patapas, rasztininku — Kaz. Unika, finansų sekretorium — Daujotas, kasierium — Bon. Ramanauskis. Įstojimo mokestis iszpradzių — viens dolėris; iki 4 Kovo draugystė laikys susirinkimus kas pane delis, vakarais, kada ir galima bus užsiraszyti su vienu dolėriu, o vėliaus mokestis bus pakelta pagal metų senumą, t. y. 2, 3, 4 6, iki 13 dolerių. Mėnesinė mokestis — po 50 ct Pagelbos draugystė duos po 6 dol. ant sanvaitės per szeszių mėnesius, o jei ilgiaus dar sirgtų, tai po szeszių mėnesių

gaus tik po 3 dol. ant sanvaitės. Posmertinės draugystė mokės po 100 dol., o be to dar duos savo kasztais karavoną grabui ir 2 karietas draugystės Komitetui. *Dr. Sqnarys.*

Girardville, Pa. Szitam miestelyj yra 220 lietuvių, skaitliuje kurių trys sziaucziai arba kurpiai — du kaip žmonės, o trecias nors nemoka lenkizskai, vadina savę lenku; salionus laiko keturi lietuviai, isz kurių vienas paeina isz Kauno gubernijos, o du raszosi „lenkais isz po Balbierizskio“; isz tų dviejų viens naszlys, o kitas apsigedęs su lenke, kuri susipratusius lietuvius vadina „podli szlupacy“. Sztorus turi du lietuviai, isz kurių viens lenkbernis, o kitas geras lietuviszkos draugystės Szv. Vincento sąnarys.

1 Vasario dieną turėjome tos draugystės balių, ant kurio buvo kviesti per „Saulę“ szecziai isz už kalnų, bet svetimų buvo vos trys merginos ir du vaikai isz Shenandoah'rio; raši, dėlto, kad pernai susirinkusius gana apszcziai szeczius Girardville'ieciai nekaip pamylėjo, — mat, ir czia „pitts toniezių“ netruksta.

Pernai vasarą, 9 d. Rugpjucio, susijungė į uniją „United Mine Workers of America“, kurios sekretorium pastatė manę, pavesdami man ir prisiegą nuo įstojanczių draugų priimti. Vieną kart teko man prisaikinti du nauju sąnariu — vieną „Saulės“, o kitą „Vilties“ skaitytojus; atlikę prisiegą, tuodu vyriscziu iszėjo laukan, atsistojo ant gatvės ir ėmė, žiurėdams viens į kitą, verkti: szliuptarnis, sa ko, mudviem prisiegą davė, tai prapuldėm savo duszeles ant amzių. Vienog, su jais iksziol dar nieko blogo neatsitiko.

Neseniai buvo pas mus ne labai gražus atsitikimas: vienai moterizskei atsigulus į gimdyvės patalą pas ją pradė-

jo laukytis visokios Elzbiotos; nezinia, kaip ten buvo, bet tokioj netvarkoj dingo tos žmonos 316 dolerių, skrybelė, o net ir užvalkalai nuo pagalvių; moterizskė iszėjo isz svieto, palikdama tris naszlaites, isz kurių vyriausia vos keturių metų, ir vargszą savo patį. Velionė paeina isz Kalvarijos pav., Daugszų par., Padovinių kaimo, isz tėvų ji Magdalena Glinckutė, po vyru Baltuzkevyecziene; palaidota ji 7 Vasario, ant Shenandoah'rians kapinių. *P. J. Dailyda.*

Wilkes Barre, Pa. Naujai susiorganizavęs lietuviszkai lenkizskas klubas turėjo kitą susirinkimą Kunco svetainėje, kur buvo susiję apie 200 sąnarių isz paties miesto ir isz artymesnių vietų. Prie klubo priguli mažiausiai į 600 sąnarių. Jie yra susiorganizavę, idant prasilavinti politikoje, geriaus pažinti Amerikos reikalus ir rupintiesi, kad visi jų tautieciai, kurie gali gauti ukėsiszkas popieras, gautų tasis be apsunkinimų. Klubas yra apsirinkęs p. John Shea savo advokatu. Klubo prezidentu yra p. Sava, rasztininku — Juozas Pilvelis, kasierium — Andrius Miliszauckas ir managerium — Louis Hammerling. Komitetui paliepta veikiai iszimti chartej.

Tverkime naujas kuopas!

Perzvelgęs patilpuj N. 4 „Vienybės“ suraszą „M. T. D.“ kuopų, su szirdies perszulin persiludyjau, jog Maine'o valstijoje nėra nė vienos kuopos, nors lietuviai gyvena czia keliose vietose ir prie gero noro, jei butų kam pasirupinti, galėtų susiliet į draugystes. Laikas butų mūsų sumanėniems broliams pamesti snuduriavus ir kuo nors parodyti, kad jie yra žmonijos sąnariai, draugijos darbininkai ir tėvynės sunus. Prie tvėrimo kuop-

pu, didelių sunkenybių nebus: mūsų žmonės ant visko gero greit atsiliepia, tik yra atszalę ir nesusipratę. Taigi reikia tik pakurstyt tą ugnelę. „Rupinkimės apie tai kaip galėdami, atminę kiek gero, kiek naudos gali atgabenti tie renkami į draugystės išdą sąnariniai centai, kiek szviesos gali išbarstyti jie tarp mūsų kylanczių iš miego brolių. „M. T. D.“ pinigai buvo ikziol mazi, o ji įstengė jau ne viena svarbią knygutę įspraut į skaitlingų skaitytojų rankas ir tai už dyką. Dar daugiausia: po du tukstanczių ekzemplorių kiekvienos knygutės draugystė dovanai yra išleidus į tamsias mūsų senosios gimtinės kerczias. Jeigu gi draug. kasa sudrutėtų, ji galėtų atlikti daug platesnius užsiėmimus. Mes tikimės, visi iš vieno, ne užilgio sutverti czia (Foxcroft, Me) „M. T. D.“ kuopą; mūsų czia mažai — iš viso 14, bet mes nenusiminę ir su vilczia žiurim į ateitį. Tverkite, vyrai, ir visur, kur tu kuopų dar nėra! Viena dvase, viena szirdzia ir viena spēka žengkim į vienybę ir tvirtybę!

J. Klimaviczia.

Newark, N. Y., M. T. D. kuopa ant susirinkimo 3 diena Vasario nutarė: a) kasztai siuntimo knygelių M. T. D. sąnariams turi buti apmokami iš centralizkos kastos; b) iš uždirbtų per baliuką pinigų paaukaut \$3,00 ant kankintinių; c) knygos, išleistos kasztais M. T. D., turi buti mokslizkos įtalpos ir didesnės už iki sziol išleistas; d) kuopos administracija likosi ta pati ant 1901 m.

Kuop. sekr. *V. Ambrozeviczia.*
P. S. Pakvitavota N. 6 „Vienybės“ Newark'o kuopos suma (\$26,40) susidarė teip: paaukauta iš kuopos kastos (iš pelno nuo baliaus) \$15,00, \$11,00 surinkta iš mokeszių ir 40 c. už „Lėberį ir Mainierį“.

N. 18 kuopa Lawrence, Mass., naujai prisiraszė:
1133 V. Kudarauckas už. -60
1134 P. Aurila -60
Užsimokėjo metinę:
J. Arlauckas -60
M. Valiackas -60
A. Szimkonis -60
P. Kriukonis -60
M. Kundrota -60
J. Kadyszias -60
S. Valiackas -60
A. Szekys -60
Petr. Stapczinskiene -60
F. Kubildis -60
F. Szekys -60
J. Smoleitis -60
P. Kubildis -60
A. Matuleviczia -60
N. 4 kuopa New York, N. Y., naujai prisiraszė:
1135 J. Merkevczia -60
Užmokėjo metinę:
S. Kraujutaitis -60
K. Mockus -60
J. Norvaisza -60
L. Ereminas -60
P. Skripkeviczia -60
S. Rinkeviczia -60
P. Draugelis -60
J. Naujokas -60
N. 8 Kuopa Newark, N. J., naujai prisiraszė:
1136 V. Strungis -60
1137 F. Dulinskąs -60
1138 K. Bindokas -60
1139 S. Vidginis -60

Senieji užsimokėjo:
V. Janulionis -60
P. Pranys -60
R. Stravinskas -60
J. Gaubas -60
J. Žaromskis -60
N. 3 Kuopa Plymouth, Pa., nauji:
1140 J. Maliszaukas -60
1141 V. Deimanta -60
1142 A. Bielys -60
1143 J. Bernataviczia -60
1144 A. Staskeviczia -60

N. 20 Kuopa Mahanoy City, Pa. užsimokėjo metinę:
J. P. Lapinskas -60
P. Kubertaviczia -60
J. Mockaitis -60
J. Krasnickas -60
M. Lapinskas -60
K. Bendorius -60

J. Jaskeviczia -60
J. Bardziunas -60
N. 27 Kuopa New Britain, Conn. nauji:
1145 A. Griszkonis -60
1146 M. Neimonas -60
1147 A. Valinczius -60
1148 K. Sauka -60
1149 M. Stasiulevicziutė -60
N. 17 Kuopa Scranton, Pa. nauji:
1150 J. Grudzinski -60
1151 V. Czepauckas -60
1152 F. Joceviczia -15
1153 St. Brundza -60
1154 M. Gilbaitis -30
1155 J. Gudiszkis -30
1156 A. Kavaliauckas -30
1157 M. Valentanaviczia -60
Seni užsimokėjo:
A. Grybas -60
K. Kubilius -60
J. Aukszczianas -60
A. Bokanas -60
J. Szalna -60
P. Živatkauckas -60
J. Alenskas -60
P. Lipaviczia -60
J. Dijokas -60
J. Raslaviczia -60
Al. Mockeviczia -60
Draugystės sekretorius
A. Ilgunas
412 Breaker str.,
Scranton, Pa.

Isz Kinu.

Tong Chiv, 30 Gruodzio 1900 m. Noriu atsizsaukti į savo brolius lietuvius ir persergeti juos, idant savo valia nieku budu nepasiduotų į Amerikos kariumenę, nes aukso kalnų czia neras, o ras tik vargą ir pavojų ant kiekvieno žingsnio. Pasakosiu visus iš eilės su manim atsitikimus, nuo kada įstojau pulkan. Pasidaviau asz į kariumenę 10 d. Sausio 1899 m. Worcester, Mass.; tuojau manę nusiuntė į Madison Baracks, kur iszbuvau du mėnesiu; į trecią mėnesį atėjo prisakymas, kad mūsų 9-asis pulkas pasirengtų plaukti ant Pilipinų. 17 Kovo mus nuvedė pas geležinkelį; ten buvo

susirinkus daugybė žmonių, kurie su verksmu lydėjo karėivius; visi buvo niszpasakytai sugraudinti ir negalėjo suvaldyti aszarų. Susėdė į trukę, kelias dienas vazia vom iki San Francisco, o tenai mus stacziai susodino ant laivo, kurs buvo pasirengęs iszplaukt ant Pilipinų. 28 Kovo mūsų laivui iszpuolė leistis į mares, tai vel buvo labai graudus atsisveikinimas su San Francisco gyventojais. Ant galo atsidurėm marėse ir mūsų laivas, kurio vardas „City Puebla“, szeszas dienas plaukęs pasiekė salą Honolulu, kur isėjomės tris dienas; vel pasileidė į kelionę, po 17 dienų privazia vom kalnus, vadinamus vulkanais arba ugnekalniais; tie kalnai labai dideli, isz jų kaurų verziasi baisybė dumų. Kitam tie ugnekalniai galėjo pasirodyti pragaru, apie kurį žmonės tiek daug szneka. Plaukę dar tris dienas, prisiartinom priesz miestą Manilos ant salos Luzon, prigulincziuos prie Pilipinų salyno. Kaip tik, nulipę nuo laivo, nuėjom į Manilą, tai man rodėsi, lyg bucziau isz naujo gimęs; bet kiek vėliaus privargau ir visko datyriau, tai nevelycziu nė savo pikcziausiam prieszininkui. Paskui, kada 1900 m. kilo sumiszimas Kinuose, tai mūsų pulkui liepta buvo iszplaukti 27 Birzio į Kinus; iszlipę ant kranto 15 Liepos, negavę nė atsikvėpti, jau į tris valandas turėjom stotį ugnį prie Kinų tvirtumos (krepaties) Tin-Tsing; daug amerikiecių žuvo, arba tapo sužeisti, o isz mūsų pulko likosi užmusztas ir pulkauninkas. Tą dieną vienok įveikti tvirtumą negalėjom, nors per isztisą dieną teip szaudė kanuolėms, kad už dumų nieko negalima buvo matyt. Antrą gi dieną, apie 3 val. po piet, japonieciai isgriovė per miesto vartus; tada prasidėjo baisus muszsis, kuriame žuvo daugybė

zmonių iš abiejų pusių; kada visi inėjom į miestą, tai gatvėmis (ulycziomis) vos galėjom pereiti per lavonus; ki niečių krito keli tukstanczi. Užėmę miestą, mes per isztisą sanvaite turėjom darbo su laidojimu numirėlių. Iš czia vieszpatyczių pulkai, ir amerikiečiai teipgi, nutraukė prie vyriausio Kinų miesto Pekin'o, tai ten buvo dangaus su žeme susimaiszymas, iki užėmė jį. O nuo to laiko viskas aptuko; ant pavasario gal susilauksim vėl kokių atsitikimų. Tuotarpu baigiu sveikindams savo brolius ir draugus. Mano adresas toks: „Privat Stoney Korosei, Co. J. 9-th U. S. Infan., China”.

Stan. Karasiejus.

Nuo Pilipinu.

Pangil Laguna, P. I. 4 Sausio 1901m.

Norėčiau praneszti savo pažįstamiems, kaip mums, esantiems Amerikos kariuomenėje, einasi czia ant Pilipinų salyno. Kiekvieną valandą turi but atsidėjęs mirti nuo kulkos, ar nuo ligos; iš viso czia Amerikos kareivių į 60 tukstanczių, bet jie išskirstyti į mažus pulkelius ir iszmėtyti po visokias vietas. Musų pulkas iš 500 vyrų turi apėmęs szezis miestus, o viens miestas nuo kito guli 3 iki 4 mylių atstumo; dažnai teipgi atsitaiko, kad mus pasiunczia į pagelbą kitiems miestams ir pulkams. Lapkrityje pereitų metų, isz eję į kalnus, mes užėjom ant pilipiniečių, kurie pradėjo į mus szaudyt, bet mums teipgi atvėrus ugnį, jie pasitraukė, palikę savo abazą. Tą paczia sanvaite musų patrolė susekė Pilipiniečių burį net isz 600 vyrų. Kad praneszė apie tai pulkauninkui, mums paliepta buvo užpulti ant jų, bet atėję prie jų stovyklės, radom ją tuszczia — pilipiniečių buvo atsitolinta. Mus pulkas, pagiežaudamas, degino ir draskė

ką tik užėjo. Tą dieną priesz Naujus Metus musų kareivių 13 vyrų iszjojo isz vieno miesto į kitą; vienam daigte ant jų užpuolė pilipiniečiai, isztiko muszis ir amerikiečių tapo du užmuszti, o viens sužeistas; anie paliko keturis negyvus. Mus didenis buris nuėjo saviems į pagelbą, apie ką nujautę pilipiniečiai nutraukė į kalnus ir mums nepasisekė jų pavyti; nors pėdsakas buvo labai aiskzus — kraujo takai, kur jų eita.

Sakė, kad į szitą tarpą turi czia buti giedrus oras, o tuotarpu kasdien lyja ir lyja. Žmonės czia gyvena dideliam varge; geriausi namai mieste kasztuoja isz viso 20 dolerių. Czionykszcziai gyventojai valgo, kas jiems po ranka papuola; jie juodi beveik kaip negeriai ir isz veido panaszus į besdziones.

Musų kareiviai lanko bažnycijas; vieną kart penki vyrai, irdamiesi į Laguna, negeriai pasuko laivą, tai jam apsiwertus du vyrų prigėrė, o kitus tris vos iszgelbėjo.

Draugams padodu savo adresą: „John Kunigonis, Co. J. 15-th U. S. Inf., Pangil, Laguna, P. I.”
J. Kunigonis.

Socialistu darbai Lenkijoje.

Nėra abejonės, kad Lenkija atlosz zymią rolę ateisanciam iszliuosavime Rusų tautos isz po autokratijos ir biurokratijos. Kovodama pati už savę, ji drauge pagelbės abelnam liuosybės reikalui. Tarp grynai tautiszkių Lenkijos partijų pastaramjam laike galima patėmyti snuduliamą. Nenusisekimas pasikėlimo 1863 m. perliudyjo daugelį lenkiszkių patrijotų, kad su ginklu rankose nieko nebus galima įgyti. Prie szito reikia pridėti susipratimą turtingosios fabrikančių ir pramoninkų luomos, kad

jų medegiszki reikalai kur kas geriaus pakils, susitaikant su budu caro valdyino. Prie tokių apystovų, varymą pirmyn tautiszkių lenkų reikalų, suprantama, parsiejo paimti į savo rankas partijai, kuri remiasi ant dirbanciosios luomos ir gina jos reikalus, o per tai stovi ant szitos papėdės kaipo ekonomiszkas prieszininkas turtingųjų luomų; mes mename Lenkų socialistų partiją. Tai-gi dirstelekime ant jos dabarnykszczio stovio.

Galutinis mieris Lenkų socialistų partijos yra iszliuosavimas dirbancios luomos isz po kapitalizmo jungo. O szitą mierį partija pasitiki atsiekiant sukoncestravojus politiszką galybę į dirbanciosios luomos rankas. Zinoma, jie turi vesti kovą prieszai dvigubą jungą po kuriuomi Lenkija yra papuolusi: po jungu Rusijos pergalės ir po jungu dabarnykszczio carų despotizmo. Partija pasitiki, kad isz po szito dvigubo jungo Lenkija iszsiluosuos per atvirą sukilimą, sukilimą, kuriame žmonių minios ims svarbią dalį. Szito vėl galima pasitikėti tik tada, kada minios aiskziai supras savo politiszką padėjimą; kas link luomų isz vienos pusės ir link Rusijos valdzios isz kitos ir kada jos bus ganėtinai iszlavintos, idant suprasti savo galybę, ir įgys patyrimą, kaip kovoti už savo reikalus. Ties tris pragumai, per kuriuos partija pasitiki atsiekti savo mierį, yra szitie: spauda, politikos demonstracijos su manifestacijoms ir darbininkų pastangos pagerinti savo buvį, kame straikai užima zymią vietą.

Bėgyje paskutinių 5 metų partija praplatino 307,654 egzempliorių slaptos literatūros visokeriopos įtalpos. Isz szitų 184,020 egz. slapta atspausdinta rusiszkoj Lenkijoje, o tik 123,634 pagaminti užrubežėje ir slapta isz ten iszgabenti.

Tarp paskutinių reikia priskaičiuoti 8,308 egz. paskirtų Rusijos organizacijoms (t. y. platinimui už rybų rusiszkos Lenkijos). Kiti-gi iszdzalinti Lenkijoje ir vakariniam kraszte, Jie spausti daugiausiai lenkiszkoj kalboje, bet tarp jų buvo daugiaus per 1500 zydziszkoj (žargone), 755 baltrusių kalboje ir 295 egz. lietuviszkoj kalboje. (Czionai nereivlja užmirszti, kad literatura agitavimui, zydziszkoj ir lietuviszkoj kalbose, pargabenta isz užrubežės, buvo parupinta zydy Susivienyjimo ir tam tikrų lietuviszkių organizacijų). Szitas literatiziskas veiklumas bėgyje augszciaus paminėtų metų augo su pastebėtinu spartumu. Sztai yra skaitlinės, kurios paczios už savę kalba. 1895 m. iszplatinta 29,500 egz., 1896 m. daugiaus kaip 48,000, 1897 m. daugiaus per 45,000, 1898 m. beveik 85,000, o 1899 beveik 100,000 egzempliorių. Dabar jau ir tokio skaitliaus neužtenka.

Manifestacijos ant gatvių 1 d. Geguzio daromos pradėdant nuo 1897 arba ir szejp prie progos, jei kur pasitaiko laidotuvės kritusio nuo caro tarnų kulkų, arba nnykusio caro kalėjimuose. Pirma viesza socialistiszkoj dvasėj kalba Lenkijoje tapo laikyta per metinį paminėjimą atsitikimo, kuriame kariauna suszaudė darbininkus prie angliakasyklų Dombrovoje. Isz pradzių tylios ir neveiklios ant iszveizdos, szitos procesijos kas kart labjaus bujojo ir pavirto į atviras demonstracijas prieszai dabartinį valdymo budą. Jomis pradeda interesuotis visi žmonės abelnai, jos pritraukia daugiaus naujų szalininkų, jos įkvepia daugiaus drąsos ir pasitikėjimo ant savo pajiegų net ir silpniesiems ir trumparegiams.

Straikai — ta neiszvengtina darbininkų nelaimė prie ekonomiszkos kovos, turi, vienok, savyje politiszką — iszlavinan-

čių ir pamokinančių — įtekmę. Pažymėjimas įvykstančių straičių yra kur kas sunkesnis, negu suraszymas išplatintos paslaptinės literatūros; bet vis-gi mums žinomi 186 straikai, atsitikusieji bėgyje 5 metų, esančių kalboje, o kuriuose tai straičiuose dalyvavo apie 100,000 žmonių. Iš szių straičių 153 pakilo, idant pagerinti darbininkų buvį, o 33 buvo išszaukti apsigyvimui kada buvo bandoma numazinti mokesčiai ar pailginti valandas darbo dienos. Iš visų szių registruotų straičių tiktai 59 pralaimėta, visus-gi kitus pasisekė išszosyti. Sutrumpinimas darbo valandų stojasi kas kart tankesniu reikalavimu, iš ko pakyla ir straikai. Partija reguliariszkai išszleidžia slaptose spaustuose du perjo-diszku laikraszcziu, paskirtu darbininkų reikalams „Darbininkas“ (Robotnik) ir „Kalnakasys“ (Górník). Kaip toli szitas judėjimas yra išszplėtojęs, galima spręsti pagal tą faktą, kad kuone pusė atszaukimų ir kitokių laksztelių, partijos pagamintų, tapo spaudinti straičiuojančių reikale.

Skaitlius darbininkų, dalyvavusių 121 išzaimėtam straike, išszesza 40,000, kuomet dalyvavusių 59 praloztuose straičiuose priskaito apie 52,000. Szis parodo, kad didesniejie straikai buvo labjaus išsztatyti ant nepasisekimo ir szitokį faktą lengvai galima išszaiszkinti. Kuomet valdzios įsikiszkimas mažuose straičiuose tankiai pasibaigia vienu pasirodynu sumiszkimo vietoje peržiurėjo fabrikų (inspektoriaus) su zemesneja policija ir gązdinimu bei aresztavimu teip vadinamų vadovų — atsitikimuose, kur dalyvauja tukstancziai straičierių, veikiai pri buva gubernatorių ir kariauna, neszina užtaisytas szaudykles; ramiai susirinkusios darbininkų minios yra plakamos

kancziais kazokų, kaip tai yra atszitaike 1899 m. Varszavoje ir Dombrovoje. Szitoki faktai, drauge su įsteigimu tam tikros dirbtuvių policijos; perkeitimas inspektorių dirbtuvių į sznipukus ir į agentus paslaptinės policijos ir t.t. ir t.t. pamokina net ir mažai protaujanczius ir mislyjanczius darbininkus daug geriaus negu visoki rasztai, ir parodo jiems, kad caro valdzia yra jų pirmutinis ir arsziausias prieszas. Lenkiszkioji socialistų partija teip gi nepraleidžia nė viena progą, kur tik galima sukelti tarp dirbtuvių darbininkų susipratimą savo pajiegu.

Partijos triusas kaimuose nebuvo vedamas sistematiszkai ir baigiasi vien ant praplatinimo daugelio socialistiszkų rasztų tarp kaimiečių tose apygardėse, kur žemdarbiai arsziaus susiduria su kasyklų arba dirbtuvių darbininkais. Bet nuolatiniai bandymai valdzios patraukti kaimiečių simpatijas prie savęs, privers partiją padėti daug sistematiszko darbo toje linkmėje ir pasidarbuoti smarkiaus.

Darbininkus ir kitokias ypattas tukstancziais suaresztuoja kas metai už straikus ar vieszas demonstracijas, o apart szių suaresztavimų, buna dar už grynai socialistiszką agitaciją. Pastarosios kategorijos aresztų buvo 1895m. 141; 1896 m. — 77; 1897 m. — 82; 1898 m. — 76 ir 1899 m. — 70. Bėgyje augszczius paminėtų 5 metų 289 ypatos, apart ilgo sedėjimo kalėjimuose iki pasibaigiant, tyrinėjimui, tapo prasudytos ant išsztrėmimo ir į kalėjimus, teip jog visi drauge tapo prasudyti ant 988 metų. Suaresztavotų skaitlius kas metai mažinasi ir pagal tai ne vienas galėtų manyti, kad partija savo skaitlingumu eina mažyn, silpnyn, bet labai klysty, kuriam teip rodytusi. Toks palyginant mažas skaitlius pakliuvusių tik dar kartą parodo

didesnį lenkų sugabumą slap-tai darbuotis ir organizuotis, kame juos gerai išzlavino jų istoriszkos nelaimės per keletą paskutinių gentkarzių. Kad lenkiszkioji socialistų partija žyliai auga ir bujoja, galima aiszkiausiai matyti iš jos pinigiszkos stovio bėgyje minėtų 5 metų. Įėmimai „Centraliszkiojo darbo darbininkų komiteto“ metuose 1895 buvo per 3000 rublių; 1896 m. daugiau per 5000 rubl.; 1897 m. daugiau per 5,500; 1898 m. beveik 10,500, o 1899 m. daugiau per 12,000. Kitu faktu liudyjanczių augimą partijos pajiegu, yra atyda ir rupestingumas Rusų valdzios, su kuriuo ji stengiasi išznaikinti partiją. Savo slaptam praneszime (kuris neperseniai vis-gi atsidurė paslaptinėszpaudoje). General-gubernatorius Lenkijos kunigaiksztis Imeritinskis, aiszkiai išzrodė carui, kad lenkų socialistų partija yra labjausiai pavojinga caro valdziai ir kad pagal jo nuomonę valdzia turi apversti visas savo pajiegas ant kovos su jaja. Nuo to laiko jis griebėsi prie „baltojo teroro“, įvedant kariszkus sudus, kaipo vieną iš pragumų tokio kariavimo. Tas vienok, pasitikime, nugązdins tik keletą, o suarzkins daugelį. Ant lenkiszkos socialistų partijos deda savo viltis ir kitos tautiszkos partijos, nes ji yra įvedus į savo programą teip gi ir daugelį grynai tautiszkų reikalavimų (aspiracijų), per ką ji randa sanjausmą visos tautos o jos gabus pasidarbavimas su atszidėjimu, užstojant už reikalus didesnės dalies gyventojų, įkvepia daugeliui pasitikėjimą ir užtikrina parėmimą tvirtesnės žmonių dalies. Prie tokių apystovų jos pasisekimas rodosi užtikrintas, o iš to kiekvienas troksztantis laisvės gali tiktai pasidžiaugti.

(Iz „Free Russia“.)

Lietuva ir vakaru szalys

Mindaugo ir Gedimino gadyne.
Paraszė Konstancija Skirmuncziute.

(Žiur. N. 7)

Virto tad Lietuvai nauja karių gadyne, kurios negalėjo atitolinti nėjoks, kad ir tvircziausias pažadėjimas, nėjokis vieszpaties meldimas. Pirmi subrusdėjo Žemaitcziai, kurių buris vėju užgriuvo ant kryziokų tvirtumos Christmemel. Viskas jau buvo pasiruoszę į visuotiną kovą, kada staigu, tartum griausmų žaibas, krito ant Ordeno virszinybės popieziaus bulla, liepdama ant tų pėdų užbaigti visokius su Lietuva vaidus, nes, „uzgana darydams dievobaimingiems Lietuvų karaliaus norams“, popiezius leidžia savo pasiuntinius, idant įvykdyti Gedimino atsivertimą kriksczcionystėn.

Popieziaus legatai (pasiuntiniai) išzkeliavo į Lietuvą.

Bet, dėja! kaip matyt iš tolesnių atsitikimų, tasai žingsnis jau buvo pasivėlinęs. Bjaurus kryziokų pasielgimas su Lietuva, per visą laiką Gedimino tarybų su Rymu, sutvėrė netikėtus ir pirmiaus nepažintus painumus tarp vieszpaties ir tautos. Tauta negalėjo permankyti savo valdono darbų. Žemaitija ir Lietuva emė sverdėti savo atsidavime Gediminui, jo sostui ir giminei jau buvo begresias maisztas, per Ordeno viliones su Naugaradu jis neteko Rusų rankos. Tų sunkių mėginimų buvo per daug, idant juos but pajiegęs pergalėti tasai didzios iszminties vyras, kurio szirdyje vienok, nepriteko tiek karzigiszkos jausmo, kiek reikalavo dalykų stovis. Iš kriksczcionių pusės krito stambus ir svambus kircziaziai ant tos galingos kunigaikszczio ypatos, kuri, tacziaus, negeidė perverti puikią savo mitrą kankintinio erszkėcziazis. Greta kryziokų antpuolių, žudymo jo pasiuntinių, steigimo jam ant

prapulties sandarų.—Gediminas datyrė daug nesmagumų ir nuo Rymo. Popiežiaus legatai niatvyko į Vilnių, kaip jis buvo reikalavęs savo laisukuose, podraug praszydams, idant jie keliautų per Mazovszo žemes. Legatai iszsirinko kelią per Prusus, gabendami su savim popiežiaus instrukcijas, formulą iszpažinimo katalikiszko tikėjimo, kurį Gediminas butų turėjęs sudėt į jų rankas, ir Jono XXII gromatą į Lietuvos karalių.

Ordenas į tą tarpą buvo gavęs kitą perdėtinį: Karolius Beffart, placziai pagarsėjęs isz savo pergalės Ordeno reikale su Lietuviais, nužengė į kapus. Didžioju mistru buvo Werner Orselen, kurs be abejonės mokejo dailiai priimti ir pavaiszinti popiežiaus pasiuntinius. Legatai iszreiszė savo norą paskirti Rygą, kaip vietą perkratymui gincų tarp Ordeno ir Lietuvos.

Czia, patekę į prielankią Gediminui apistatą, girdėdami nuo pilionių apie Lietuvos karaliaus atszalimą, legatai nusiminė, abejojami apie savo pasiuntinystės klotį. Jie duoda Gediminui žinią, apie savo buvimo vietą. Lietuvos valdimieras isz savo pusės leidžia pasiuntinį, kurs pasveikintų Arkivyskupą su laimingu parkeliavimu isz Rymo.

Ką-gi veikia kryziokai? Prieselinę pakelėje, nutveria Gedimino zinnesį Sedegalių ir pakaria jį savo tvirtumoje Aszerodėj (Bunge. Liv-,Est-und Carlandisches Urkundenbuch, VI—485).

Atvykus popiežiaus legatams į Vilnių, Lietuvos valdono norai jau buvo persikeitę. Įnirszimas, kurs brusdėjo visoje szalyje, grąsus pavaldinių priesz Gediminą pasisziauszimas — sutriuszkinio ant galo jo pasiryžimų stiprybę: jis patrėmė norą priimt krikščionystę. Ne su artyniu užsitikejimu, slap-

cziam susirinkime, kaip to gėdė legatai, bet vieszai, suvadinę į dvideszimts vyrų isz savo dumczlių skaitliaus, priėmė Gediminas pasiuntinius ir apsiėjo su jais gražiai ir meilingai, vienok, kada atsiėjo iszreikszi legatų atvykimo siekių, didysis kunigaiksztis, pripažindams už savo iszlaidziotus po svietą laiszkus, užsigynė, buk kada nors geidęs apsikriksztyti; tą užmanymą ir atsakymą už jį primetė zokoninkui, kurs buvo jo sekretorium. Savo kalbą užbaigė smarkiu užkeikimu ir asztriu prikaisziojimu krikščionims jų nedorybių. Pasiuntiniai, nuliudę ir nusimine, turėjo atsitolint isz po kunigaikszcio akių.

Neteko jiems daugiau matyt Gediminą, kurs tam pat laike buvo susilaukęs į Vilnių totorių, pasiuntinius, atvykusius nuo galingo chano Uzbeko, su kuriuom Gediminas sandaravo. Su krikščionyste buvo pabaigta. Svieto akyses Gediminas su ramiu veidu atliko tą darbą. Bet kada užslinkus nakeziai, jis įžengė į miego rumus, toli nuo žmonių akių, tik vieno jaunikaiczio isz savo giminės akivaizdoje, — tuomet, teip raszo to laiko praneszimas kryziokų kronikose, isz galeszio dėl niat siekto noro, verksmas sukildė galingo valdimiero krutinę, karczios aszaros triskart isztriszko isz jo akių (Bunge, l. c., VI 478—483. Napierski. Rusko — Liwońskie akty. 44—48). Politikas regėjo žuvant savo gražiausius, ant vieszpatystės gero iszleletus lukesczius; jis matė bedugnę, vėl atsiverusią tarp jo ir krikščioniszko svieto; nedaaugęs neofitas (naujas tikėjimo pasekėjas) turėjo apverkti savo silpnybę.

Sunku atitikti žmogaus ir tautos gyvastyje tragizmo pilnesnę valandą. Nuoszirdus, regint, krikščionystę, jiesz-

kotojas — pasilieka stabmeldziu. Lietuvių tautai iszsprudo istoriszka valanda, nuo kurios joje galėjo prasidėti savoji kultura, pasirėmusi ant krikščionystės — vienatinės tvirtųjų kulturų papėdės.

O Lietuva slėpė savyje pilnai atsakanczias, — kaip isz vidurinės, teip ir paszalinės pusės, — sanlygas, idant suziesti savopą civilizaciją, — prakilniausiaj tobulesnių tautų siekių. Bet prisisunkęs nuodų kryziokų užvydėjimas, nelyginai kirminas, kurs žudo puikų medzio pumpurą, nukrėtė tą neprinokusį vaisių nuo žmonių kero.

Gedimino atsimetimas nuo priėmimo krikšto nuslėgė legatuose visą dvasę. Didei padilginti tuo, kas buvo atsitike, legatai apskelbia sandarą su Lietuva ant keturių metų, vildamies, jog valdono szirdis per tą laiką atsileis. Rygos arki vyskupas, maudziams savo ir Lietuvos skriaudomis, meta prakeikimą ant kryziokų Ordeno, atlikdams tai prie ypatingos apistatos: paczioje Rygos katedroje, akivaizdoje legato Bernardo, gaudziant visiems varpams ir užgesinus bažnyczios žvakes. Legatai, pabaigę su Ordenu gincą, kas link pripuolanczių jiems pagal popiežiaus padavadyjimą kelionės kasztų, vos su anatemos (prakeikimo) pagelba iszgaut pinigus ir tartum nusganddami žabangų Prusų žemėse, iszkeliauja stacziai marėmis į Lubeck'ą. O apsunkintas iszkeikimais Ordenas su paniekimu saizos isz to sziauszimosi priesz jo galybę ir tikrai žino, jog po keleto metų Malburgo murai vėl gaudės nuo kryžeivių ricierijos, kurią Ordenas vėl ves Lietuvon į pagirtiną ir pilną nuopelnų darbą — teriojimą paskutinių Europoje stabmeldzių.

Ar-gi jau niszvysim Lietuvos tautoj, iki Jogėlos gady-

nei, nėjokio zenklo atnaujinto stiebimosi prie Vakarų krikščionystės? Iki Jogėlos isz vieszpatavimui buvo likęs dar su virszum pusamžis.

Gediminui mirus kovoje ties Veliuona, po trumpų Jaunuczio dienų, kunigaikszcio nendrę su pilna garbe ir tiesa paveldėjo Algirdas. Lietuva, iszplytus nuo Baltijos iki Juodumarių, nelabai jau prisidingi kryziokų; ji perėjo sunkiausias mėginimus; kraujo pralije gausiai. Toli ne visus tokius, kaip Margis, užraszė ant savo laksztų istorija. Anot szaunios žmonių patarlės, kuri trumpais zodziais reiszkia skirtumą tarp sziaudauszio bėglio ir karzygio: „bėgusio pėdai — stovinczio kraujai“. — Lietuviai žemė apszciai prisisunkė krauju tų drutai rymojusių po kircziais didziavyrių, per kurių tvirtumą tuodu plėszikų Ordenu negalėjo sulieti savo teritorijų (valdomų žemių) į vieną vieszpatystę.

Nezvelgiant į tuos smugiūs, be atlydos krintanczius isz Vakarų, ir garsusis Algirdas, apie kurį eina gandas — tapus krikščioniu, ar jau nuo ankscziaus, ar tik prie mirties patalo, — mėgina susitaikyt su Ordenu. 1358 metuose, priesz Vokieczių ciesorių Karolių IV vaidinosi Lietuvių pasiuntiniai, reikalaudami Algirdo varde, idant ciesorius apsiimtų tarpininkauti jo sutarime su kryziokais, ir reikszdami viltį — Lietuvą, szvelnios įtekmės keliu, tapsiant ilgainiu krikščioniszka. Pasiuntinius vedė ricierių garbė — Keistutis. Per ką tos tarybos iszsziblaszkė — dėjos tikrai neparodo. Galima minti, jog ciesorius per daug laikė kryziokų pusę. Užsispyrelis Keistutis turbut daugiausiai prisidejo pertraukimui tarybų ir tokiu budu Algirdo užmanymas nuejo ant vėjų.

Vienog-gi krikščionystė, kaip lotynių, teip ir bizantėnų (graikų) išpažinimo, kaskart stipriau veržės į patį Lietuvos vidurį. Vilniuje, Pranciszkonų kruvutė tvirtai tebetverė pamokinio darbe. Paskutiniuos trukčiojimuos, stambeldija dar kartą juos pagiežin-gai palytėjo, bet nuzudymas Pranciszkonų neužtvėnkė naujo tų brostvių uzplaukimo. Algirdo didžiūnas Gosztauta, kaip suokia padavimai, praliejo kankintinio kraują, skaitlius patyloms atsivertusių vis augo, iki ismuzsė Lietuvai seniai lukuriuota valanda.

Ji negabeno atnaujintos Mindaugų karunos... Neszė ji naują rysį, kitokią gyvastį, praskleidė nežinomus kelius... Toks skirtas buvo Lietuvos dėjoms Apveizdos kelias.

1387 metuose Gedimino ainis, didžiosios karalienės su-tuoktinis, grįžo isz Krokavo į tėvų žemę viduj dvasiszkijos burio. Iszgriuvo paszvestos dievams lieknos, stambeldys-tės szeszėliai pradėjo nykti priesz Apreiszkimo spindulius ir galiausiai kryžius, ta iszga-nymo žymė, ta nepergalėta ti-kinczių žmonių ir giminių ga-lybė, — iszskėtė virszum to kraszto savo palaimintus pe-czius. —

Pataisymas klaidų: N.7, ant 84 pusl., pirmoj skiltyj, 22 eilėj nuo apaczios, vietoje „Igaunija per savo valdanczias luomas, tai yra vyskupus“... turi būti sziteip: „Vydžemė per savo valdanczias luomas, tai yra savo, o teipgi Igaunijos vyskupus“.... Ant to pat puslapio, toje pat skiltyje, 2 eilėj nuo apaczios, vietoje „Igaunijų valdžioms“ -- turi būti: „Vydžemės valdžioms“.

(Pabaiga.)

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę.

verte iš svetimų kalbų P. A.

(Tąsa.)

— Ne, negalima. Ir netiktai iki mėnu-liui, bet ir dešimts verstų negalima pakilti nuo žemės. Juo augszcziaus, juo oras skysteszis ir šaltesnis; o aštuonių-dešimties verstų augštyje toks skystas ir šaltas, kad ir kvėpuoti negali.

— Tai žmonių tiek tiktai iš viso, kiek ant žemės, ir daugiau jau nebėra?

— To tai nieks nežino. Gal ant kitų planetų ir gyvena žmonės, tik mes to ikiol negalime susekti. Nes tiek tiktai žinome tikrai, kad ant mėnulio oro nėra. O jei nėra oro, tai negal but nė žmonių, nė gyvulių, nė augalų; nėra vėjo, nėra mėlyno dangaus tokio, kaip ant žemės, nėra nė vandens, nė debesų, nė ukų: tai-gi ant mėnulio nėra jokio gyvenimo. Trumpai sakant: ant mėnulio viešpatauja liudna tuštybė, amžina tyła.

— Tai dėlto turbūt tenai velnias žmogų ant šakės pakabines laiko.

— Kur laiko?

— U-gi ant mėnulio.

— Ką tu čia niekus pliauški! tenai nėra jokio velnio, nė žmogaus.

— O kodėl, ilgai žiurint į menulį, rodosi, lyg ten žmogus žmogų smaugtų?

— Pripliaupė tau į ausis, tai ir stukso da-bar tau tenai velnias; o ištikrųjų matai ant mė-nulio kalnus ir klonius.

Mėnulio paviršius toks pat nelygus, kaip ir žemės paviršius; yra ant jo kalnai ir tarp-kalnės, lygios vietos ir daubos, teip-pat, kaip ant žemės. Mėnulio kalnai išrodo mums švie-sus, kloniai tamsesni; o kur labai gilios tarp-kalnės, tai tos vietos išrodo visai tamsiai. O tau, mat velnias pasirodė...

— Tai gi sakykit! o visi pliauškia, kad tai velnias. Arba dar pasakoja, buk tai Kainas savo brolij Ablijų laiko ant šakės pasmeigęs.

— Tuščia pasaka! ar mažai išgirsi nuo žmonių visokių zaunijimų...

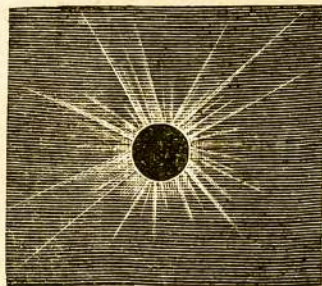
Pasikalbėjimas septintas.

KODĖL SAULĖ IR MĖNULIS TARP AIS
PALIAUJA ŠVIETĖ.

Mūsų sodžiuje Juozas buvo apsiėmęs pa-mokinti šventomis dienomis jaunuomenę. Nors buvo vasaros laikas, darbymetis, bet-gi kas ne-deldienis susirinkdavo tiek vaikių ir merginų, kad Juozui sunku buvo vienam visus mokinti. Jis pasijėmė į pagelbą savo sesė'ę, bet ir ta-la vos-ne-vos galėdavo aprėpti. Vaikščiodavau ir aš ant to mokinio ir daug smagių daigtų

prisiklausiau. Labiausiai bet gi mėgdavau vienas su Juozu pasikalbėti, nes tuomet dau-giausiai galėdavau nuo jo išmokti. — Vieną kartą išpuolė tyčia geras tarpas: Juozas rengė-si važiuoti Kaunan su reikalais. Tenai jam reikėjo vaikinio vienur kitur pasisūsti, tai pa-siėmė manę.

Per visą kelionę buvo labai smagu: daug dairėmės ir kalbėjom... Tarp kit-ko paklau-siau, kas tai yra, kad saulė tarpais giedrioj die-noje užtemsta: užstoja tokia tamsa, kaip naktį; pabugę paukščiai puola prie savo lizdų; žmo-nės bėga iš laukų; visus apima baimė... O po valandėlės, prasliukus kokioms keturioms ar penkioms minutėms, saulė pasirodo iš naujo ir vėl pasidaro šviesu.

Teip išrodė saulė per užtemimą 19 Ruggjūcio 1887 m.

— Ar teisybė — sakau — kad tuomet raga-na saulę uždengia šluota, arba kad pikta dva-sia savo sparnų mosuoja? Vienas žmogus sa-kėsi man net knygas apie tai skaitęs.

— At, niekus kalbi — atsakė Juozas. Tuojau pamatysi, kad tai melas. Aplink ko-kią planetą mėnulis sukasi?

— Aplinkui žemę, — sakau.

— O žemė?

— Aplinkui saulę.

— Kad teip, tai pasakyk man, ar negali atsitikti, kad mėnulis, bekeliaudams aplink žemę, atsidurtų tiesiog tarp saulės ir žemės?

— Kodėl ne.

— Tai-gi matai: tokiam atsitikime mėnu-lis užstoja mums saulę ir jo šešėlis apkloja žemę ar tik jos dalį.

— Ar-gi teip?

— Tikrai teip. Stai, sakysime, kad kas tarp tavo veido ir žvakės atkišęs kumščią lai-kytų tai toji kumščia užstotų tau žvakę... Teip-pat ir saulė paliauja mums švietus, kada ją užstoja mėnulis. Arba vakare, žiburini de-gant, kaip ištiesi ranką tarp sienos ir žiburio, tai ant sienos matyt rankos šešėlis.

Mėnulio šešėlis gali teip-pat užkloti žemę, kaip sieną užkloja rankos šešėlis. Mėnulis tuo-met užstoja nuo žmonių saulę teip-pat, kaip

kumsčia užstoja žiburį, sakysime, musei, tupinčiai toj vietoje, kur puola nuo rankos šešėlis. Matai dabar, kad nė jokios raganos, nė piktos dvasės čia nereikia, nes tuomet saulę užstoja nuo mūsų mėnulis.

— Tai kodėl mes nematome to mėnulio, kaip jis užbėga prieš saulę ir ją mums uždenkia?

— Kaip gi nematome? Jug tas juodas apskritus ridinėlis, kurs užtoja mums saulę per užtemimą, tai ir yra mėnulis! Tik mėnulis tuomet esti atsikreipęs į mus savo tamsinoju šonu, nes tuomet turime delčios tarpiją, tai yra tam tarpe senasis mėnuo. Ar gi nepameni, kaip nešiojau dyną aplink tavo galvą, dynas buvo atsiduręs tarpe tavo galvos ir žvakės?

— Teip, teip! atsimentu: senas mėnuo esti atsikreipęs į žemę savo tamsiuoju, nepšviestu šonu.

— Tai gi matai. Saulė temsta tiktai prie seno mėnulio. Kad pasiklaustum senų žmonių, kurie nevieną saulės užtemimą yra matę, tai tau pasakytų tapat.

— Tai jau tik neteisybė, tamistėle.

— Kodėl?

— Todėl, kad delčią turime kas mėnuo, o saulė užtemsta labai retai, vieną kartą į kelio iką metų, arba dar rečiau. Aš jug teip gi

Mėnulis, atsiduręs ant vienos linijos tarp žemės ir saulės meta šešėlį ant dalies žemės ploto ir tai dalelei užstoja saulės šviesą.

jau penkioliką metų esu ant svieto, o dar vos vieną saulės užtemimą esu matęs.

— Aš jug ir nesakau, kad kas senas mėnuo turi būti saulės užtemimas; sakau tiktai, kad jei saulė temsta, tai per seną mėnesį.

— O dėlko negali atsitikt saulės užtemimas per jaunatį, priešpilnį arba pilnatį? Klausiu.

— Kaip tai! dėlko? Jug per pilnatį mėnulis neesti tarp saulės ir žemės; jis esti kitoje pusėje: kaip gi jis gal tuomet užstoti saulę? priešpilnis ir jaunas mėnulis teip gi stovi visai šalyje...

Susigėdau, kad patį to nesupaisiau. Bet be baimės klausiau toliaus:

— Bet gi kodėl saulė netemsta kas senas mėnuo?

— Dėlto, kad ne kas kartas mėnulis esti ant vienos linijos su saule ir žeme. Paprastai jis praslenka kiek augščiau ar žemiau, tai gi negal saulės pridengti. Saulė tuomet tiktai užtemsta, kada mėnulis pataiko praeit tiesiog per žemės ir saulės tarpą ir tai tik tada, kaip jis atsiduria ant vienos su saule ir žeme linijos.

— Dėlko teip?

— Toks jau nuo amžių jo kelias, kad tiktai kada-ne-kada pasitiko atsidurti ant stačios linijos tarp saulės ir žemės. — Paklausk dar toliaus apie užtemimus. Kada mėnulis, užslinkęs ant saulės, visai užstoja ją nuo mūsų akių, tai turime pilną saulės užtemimą. Bet tankiaus mėnulis pridengia tiktai saulės kraštą, tai tuomet tik tos dalelės nematyt, o visa neuždengta saulės ridinėlio dalis tebešviečia. Kartais ir teip atsitinka, kad tiktai saulės viduryje matyt juodas ridinėlis, o aplinkui pasilieka šviesus žiedas. Tai priguli nuo to, kokioj vietoje praslenka mėnulis tarp žemės ir saulės. Prasilenkiant mėnuliui su saule teip, kad jo viduryje esti tieiog ties saulės viduriu, užtemsta ar visa saulė ar tiktai jos viduryje. Praslenkiant mėnuliui truputį augščiau, užtemsta viršus, praslenkiant žemiau — apačia, o kita dalis tebešviečia. Tuomet sako, kad tai nepilnas saulės užtemimas, o geriaus sakyti tiesiog — saulės aptemimas arba pritemimas.

— Aa! — sakau, — o kodėl gi saulė kartais tiktai viduryje turi tamsų ridinėlį, o aplinkui pasilieka skaistus žiedas?

— Tai, matai, štai nuo ko teip yra. Mėnulis, keliaudamas aplink žemę, esti nevienodam nuo jos tolume (atstume): jis laikosi tai arčiau žemės, tai toliaus. Praeidamas arčiau žemės, jis visą saulę uždengia, praeidamas toliaus — tiktai viduriu, ir tada aplinkui pasilieka šviesus žiedas. Saulė teip gi nevienokiam (Toliaus bus.)

Isz visur.

Suomijos (Fiunliandijos) general-gubernatorius Bobrikov liepė nugabenti į Petropilę visus suomių rezervos ginklus, sukrautus to kraszto arsenaluose (ginklų krantuvėse). Mat, neszdami Suomijai „geradėjystės“, Rusai bijosi kerszto už jas.

Studentų judėjimas Rusijos universitetuos vis nesiliauja, nes valdzia nė vieno isz teisingų jaunuomenės reikalavimų neiszpildo. Pareina žinios apie sumiszimus Maskvoj ir Petropilėje. Neskaitant studentų, policija užsipoole ant daugelio literatų, advokatų ir szej inteligentų, pažįstamų isz geresnės dvasės. Profesorius P. N. Melnikov, rusų istorikas, tapo apkaltas.

Senoji Klaipėda, kurią vokiečiai vadina Memel, pagal paskutinį apskaitymą, turi 20, 174 gyventojų, o Klaipėdos pavietas 39,622, tai gi isz viso paviete 59,796 (28,113 vyriszku ir 31,683 moteriszku). Klaipėdos pavietas gryniausias isz lietuviszkų pavietų: ten beveik perdėm lietuviai gyvena.

Gumbinėj, Prusų Lietuvoj, tapo isz pasalų nuszautas vokiszko dragunų pulko rotmistras von Krosigk. Kas tai padarė — valdzia nesuseka, bet visiems zinoma, jog tai turėjo būti jo eskadrono kareivių darbu, turbut per bendriszką visų sutarimą, nes tas aklasis vokiecių buvo nesvietiszkaiz bjaurus, per ką jį laikė didelej neapykantoj. Pirmiaus dar gyvendams Stalupėnuos, von Krosigk niekad niszeidavo vakare arba naktį vienas, be saugos, nės jį butų tuoj nudaiginę. Tame pulke nemažai lietuvių isz Prusų Lietuvos, kurie daug turi nukęst nuo vokiszku oficerų, daugume pauszų į mienėtąjį v. Krosigk.

Rusijoje, pereitą vasarą daugel vietose blogai užderejo javai, ypacz Smalensko, Chersonio ir Tomsko gubernijose; menkai teipgi užderejo Kijevo, Padalijos gub. ir Lietuvoj. Valdžia paskyrė iš savo izdo 1,500,000 rubl., bet paszelpai reiktų ne mažiaus kaip 5 mil. rubl. Išz paskiriamųjų pinigų Lietuviai vargiai ką gaus, nors anais bado metais išz Lietuvos iszrinko badaujantiems maskoliams nemažas pinigų kruvas.

Vengrijoj, Budapeszte, daug darbininkų liko be darbo; tukstanciziais jie vaikščioja gatvėmis su plakatais, ant kurių paraszai: „duona arba darbas — tai mūsų tiesa“. Policija, norėdama juos iszvaikyt, 15 Vasario, 18 žmonių sužeidė szuviais, o 35 suėmus uždarė kalėjimuos.

Išz visų Europos szalių vėl pareina žinios apie didelius szalczius ir sniegą. Pietinėj Prancuzijoj ir Algier'e, ant sziaurinio Afrikos kranto, ketas žmonių net suszalo.

Neseniai užbaigė suraszą knygų esanczių garsingam Londono knygyne „British Museum“; viens tik suraszas apima 600 tomų, kuriuose patilpo dviejų milijonų knygų antgalviai. Į tą knygyną kasmet prisideda po 40,000 naujų knygų.

Pasakoja apie naują serbo Nykolo Tesla iszradimą: buk jis įtaisęs elektrinę liampą, prie kurios gali apsieiti be vielų, o kas ypatingiausiai — be elektrinės pajegos stacijų, nes kiek elektros reikia — prietaisas iszgauna stacziai išz aplinkinio oro. Toji liampa žibalygia szviesa, nemirgėdama ir bene jos szviesa teip pat sveika akims, kaip ir dienos szviesa. Tą liampą pavadinuo oscilatorium.

Atsakymas.

Waterbury, Conn. Gavom atsiliepiamą nuo vardo „Politiszko lietuvių klubo“ be paraszo. Nėjoks straipsnis privatiszkuose reikaluose, kaip lygiai ir atsiuncziamis be paraszo, negali laikrasztyje rasti vietą.

Pajieszkojimai.

Jieszkau Jono Josio ir Juozo Kuszlevycziaus išz Geisteriszkių kaimo, Lankeliszkių par., Vilkaviszchio pav. Prasza, kad patys atsilieptų, arba kas juos pažįsta suteiktų man žinią po sziuo adresu:

J. S. Prucelaitis
132 Campbell Ave.
Roanoke, Va.

Jieszkau Simano ir Juozo Uleckų išz Pamoterių kaimo, Pakuonio par., Senapilės pav., kurie jau 9 metai, kaip Amerikoj ir pirmiaus gyvena Pennsylvanijos valstijoj. Prasza duoti žinią po adresu:

Povylas Micka
54 Medford str.
Sommerville, Mass.

Pabėgo!

Pametus savo vyrą ir pasiėmus su savim mažą mergaitę 19 mėnesių, vardu Onutę, — iszvažiavo nežinia kur Jurgio Marcinkevicziaus išz Edwardsville, Pa., žmona, kuri iszrodo teip: nedidelio ugio, raudono veido, mėlynų akių, veidas papuczkuotas; mergaitės plaukai szviesus, apvilka raudonu koteliu su raudona kepuraite. Iszvadziotojas jos turi 5 pėdas ir 10 colių augszčio, apsilvilkęs pilku overkoczium. Kas žinot, meldžiami, neslėpkit ir duokit žinią tėvui, kurs norėtų sugražinti sav dukterį.

Adresas toksai:
Jurgis Marcinkeviczius
P. O. Box 45
Edwardsdale, Pa.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szifkortes) ant visų linijų ir greicziausių Laivų jurėmis ir už pigiausią prekę.

Teiposgi siuncziu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kad piniogai į tėvynę siuncziami nepražutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: **Juoza Czerniką,**

13 S. Canal str.
Wilkes-Barre, Pa.

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip drasiszkas kaipio ir moksliszkas, taipgi ir laikraszcius; kaipio tai: „Varpa“, „Ukininka“ ir „Tėvynės Sarga“, visus tris kartu imant ant 1903 m. gausama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszcius ant pažiuros prisiuncziu dovainai. Užprasanzant knygas arba laikraszcius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr. Germany.

Geriausei aprupina LackaWanna gelezinkelis.

Jeigu jus rengeties kur nors važiuoti ar su kokiu reikalų, ar pasivažinėti del prijemnumo, svarbiausiu dalyku yra apsvarstyti, kuris kelias jus nugabens į ten trumpiausiam laike, kuorecziausiai karus mainant, kuomažiausiai turint negerumų nuo dulkių ir dumų, o randant puikiai įtaisytas sėdynes, geriausiai aprupintus vagonus; buffetus, miegojimui vagonus ir Pulmano salioninius vagonus, kurie yra kuopuikiausiai isztaisyti ir aprupinti visukuomi, ant ko Lackawanna gelezinkelis nieko nesigailėjo, kad tik pasażierius užganėdinti. Kasdiena galite nuvažiuoti į Chicagą ir St. Louis. 24 valanddos į St. Louis, 21 valanda į Chicago visai vagonų nemainant; 87 valandas į Kaliforniją tiktai kartą persimainant, 26 valandas į Jacksonville, Fla. Kuozemiasios prėkės važiuojant į visokias vietas. Atsiszaukite pas artymiausią tikiętu pardavinėtoją asabiszka, per telefoną arba pėr laiszką ir jus veikiai gausite atsakymą ir bus maloniai patarnauta.

Naujos knygos

gaunamos „Vienybės“ iszleistuveje:
Kalendorius 1901 m. pusl. 78 15c
Kas prieszius? Paraszė Lazdynų Pelėda, puslapių 32 10c
Valszcziaus su las. Komedija vienoje veikmėje, paraszė Zemaitė, pusl. 19 10c.,
Mindaugis Lietuvos karalius. Isztorijos paveikslas penkiuose aktuose, puslapių 86 25c.
Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės, pusl. 33 10c
Juokų knygelė, surinkta L. J. K., pusl. 95. 25c
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą Supieszė kun. V. Dembskis, pusl. 15 10c.
Kaip geriausiai laidoti numirelius? pusl. 29 15c.
Graži dainų knygelė. Iszleista per Giedrį. 30 puikių dainelių 47 pusl. 10c
„Apszvieta“ 1—13 \$3,00
„Galybė“ 1—12, puslapių 484 \$1,00
Vytoliorauda I ir II dalis \$1,25
Gudai tr Lietuviai 50c
Apie turtų iszdribimą 35c
Tėvynainių giesmė 15c
Pasaka apie Adomą ir Jieva 10c
Margumynai, paraszė Bevardis 25c
„Auszra“ 1884 ir 1885 m. po \$2,00
Juozo Miglavaros rasztai 25c
Kalbamokslis lietuviszkos kalbos 50c
Lietuvisz. angliszkas zodynėlis 70c.
Už ką lenkams turime buti dėkngi arba nedėkinki 25c
Svieto pabaiga 10c
Girtybė 10c
Trumpi pamokslai ir rodos 10c
Antanukas — apysaka 15c
Katalikų bažnyczia ir mokslas 15c
Vadovas į dangų 40c
Gyvenimas Jezaus Kristaus 65c
Kova. Drama isz trijų veikmių, labai tinkanti del tea ū 10c.
Tėvas ir Sunus. Tėvyniszka apysaka, labai graži 10c.
Volungė. Eilės — viso yra 93 skirsniai — labai uikies 25c.
Apsakymas kelionės į Palestinos zemę apie Jeruzolimą ir kitas svz. vietas \$1,25
Szirdis žmogaus Bažn. Dievo 15
Zydo pakuta 10

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniau
sia, geriausia ir sveikiausia
ALU ELIU ir PORTERI

Po No 600 iki 612 Pearl str.

**ELIZABETH N. J
PETER BREIDT**
Licencinikas.

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausia Vyna, visokio sky-
riaus Arielkos ir kitu szyrdj pastipri-
nancziu gerymu, teipgi skaniausiu
Cigaru, tik nepamirskite vietas

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Ar esi kurczias??

Koznas kuris yra kurczias yra isz
gy. as nauju musu iszradimu; kur-
rie apsigema kurti yra neiszgydomi.
Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk
savo negale. Agzaminavojimas ir ro-
da dovanai. Kiekvienas gali gydytis
namie be dideliu kasztu.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

Lietuviu uzeiga.

Geriause uzeiga del lietuviu isz
viso miesto. Prilaikau visokius ge-
rymus, kaipu tai: Alu, Arielka, Li-
kiera, Vyna ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigus i
visas dalis svieto. Pardudu Laiva-
kortes ant visu liniju. Apart to du-
du kiekvienam prieteliszka roda.

Todel nepamirskit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-
vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

**Medega laikraszcziams, per
guldymai isz angliszkos, pran-
cuziszkos ir vokiszkos kalbu.
Dainos del notu. Illustracijos.
Raszkykit: S. Malevsky**

Care of L. M.
11 St. Marks Place.
New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR
PARDUODAME LOTUS.

Ant uzstatymo (morgage) ir staty-
mo namu skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pini-
gu statyti namus, jeigu jis apsau-
gosite (insurance) savo gyvastj. Tai
yra geras plianas, kuomet jus moka-
te randas. Pamislykite apie tai: jus
pasiskolinate 500-2500 ar daugiau,
apsaugojant savo gyvastj, jus galite
atmoketi paskole, mokant kaip jums
iszuola ir jeigu jus numirtumet ko-
kiam nors laike, jusu svavastis (pra-
perty) bus be skolos ir jus szejmyna
turés namu. Apsaugojimas gyvas-
ties atmoka skola. Pamislykite apie
padėjima, kokiam jus paliktumet
savo szejmynu, jeigu pasliktumet
uzmusztais prie darbo anglekasyklo-
se. Sziteip apsisaugojant jus szej-
myna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant,
jusu turto (property), jeigu jums
iszuosite pirmu uzstatymu (morgage).

Pardudame lotus ant S. Wilkes
Barre, Pa., palei strytkariu kele i
Plymouth'a vaziuojant, uz labai pi-
ge preke nuo \$300 iki \$500 po \$5,00
ant mnesio mokant. Jeigu jus no-
rite skolyti pinigų ar pirkti lotu
kreipkités prie musu:

J. J. Pauksztis & Co.

224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Temykit, Lietviai!!!

Nuo szio laiko paleidziam zodyné-
lius kuo pigiausiai, idant kiekvienas
Tautietis galétu nusipirkti, ir daves
apsidaryti kieszenuje nesziodamas
pasiziureti kada jam prireikia kokio
zodzio, vigada turéti.

Lietuviszkai — Angliskakij gaus
uz 70 centu; Angliskakai—Lietuvisz-
ka uz 30 ct, abudu uz dolerj. Kas
norétu pirkti nesusiutus abu gaus uz
80 centu.

Kun. P. SAURUSAITIS,
34 John st. Waterbury, Conn.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Del vyru tiktai.

Asz kenziau daugelj m. etu, kalpo pasekme jau-
nystés iszdykumo ir perzengimá statymu prigim-
ties Asz isz eidu ezimtus dolerju ant daktaru,
nerandant pagelbos. Galiaus, lankantés savo
szalije, asz krepiaus prié tulo garsaus daktaro
Viennoje ir jis davé man gyduoliu, kurios man
vis szkal iszgyde. Asz aple tai pagarsinau savo
draugams ir tie, kurie kenté phziszka, bandé
ir iszgydytais tapo. Tada asz visieszka perellin-
dijau, kad kiekvienas kenziantis nuo tu ligu,
gali atgauti sveikata vartojant tas gyduoles.

Daktaras davé man receptu ir gerai zinaat, kad
daugelis galétu pasinaudoti isz jo, asz pasiryzau
autelkti ji kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz
neturiu ka parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz
garsinu vien delto, kad szi zinia ne vienam gali
buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite ide-
dami mirke ant ataskymo ir asz atsisiun jums ta
receptu lietuviszkoi kalbol. KAREL JOHNSON,
32 Hohmau st., Hammond, Ind.

NOTORISALTYBEI
Kapitalistai sako: kad darbininkai uzmano ir
veikia, tai tas yra niekai.
Mes kuopelé darbininku matydami jog musu
sunkiai uzdirbti pinigai tenka patienams kar-
cziamninkams. Taigi, uzdejiome darbininkiskka
kercziamu, kur lietuviai po sunkaus darbo galés
susitipinti savo speksu.
Koleiviai pribure isz kitu vietu gaus pas mus
meilinga priemina ir prieteliszka roda.
Lietuviu Prekystes SALONAS.
783 Bank str. WATERBURY, CONN.

**Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS**

Chroniszku, nerviszku ir privatiszku ligu vyru,
moteriu ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1.000

nagrades duos del to gydintoju kuris iszgyde tiek
ligu ligu i ta laikka kiek Dr. K. Jojo gyduoles yra
dirbamos isz zoliu ir ezaknu del kozno ligonio
atekyrimu. DR. KALLMERTEN ISZGYDE
TEKSTANZZIUS. Daugelis likos gydintoju ap-
leisti kaipu neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios
norinte ligos, raszykite pas Dr. K idant prisietu
RODA (DYKA). Apraszkykit gerai savo liga, ly-
ti, (vyras ar moteriszka) amzi, kiek sveri, truputi
plauku ligonio ir uz 2 centus pacztinga marke o
apturesi teisinga apraszyma ar galima bus iszgy-
dint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Our fee returned if we fail. Any one send-
ing sketch and description of any invention will
promptly receive our opinion free concerning
the patentability of same. "How to Obtain a
Patent" sent upon request. Patents secured
through us advertised for sale at our expense.
Patents taken out through us receive special
notice, without charge, in THE PATENT REC-
ORD, an illustrated and widely circulated jour-
nal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys)

Evans Building, WASHINGTON, D. C.

**TRAJANKA
(APSERGETA)**

Vienatinis sutaisytojas tikrosios
Trajankos Suvienytose Valstijose,
geriausiai sudrutinanccios, kuri susi-
deda isz 52 visokiu zoliu, szaknu,
zieviu, soku, vaisiu ir tt. isz viso
svieto szaliu.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25
centai, su prisuntimu per paczta 35
centai, \$1 00 uz svara.

Perkuceziams 10 svaru uz \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius
103 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry str.
BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszciu susirinki-
mams. Svetaine parsamdoma del
veseliju, baliu ir tt. Gerymai pir-
mos klia os; vynu visokio skyriaus,
likieriu ir Lager Bier..

Draugystés szv. Juozapo susirin-
kimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninka.

Draugystés szv. Kazimiero susi-
rinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petny-
czia.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto i Scranton
New York, Philadelphia, Binghamton, Elmira
Buffalo, ir visu tarpiniu staciju bei i Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto i Nanticoke
Bloomaburg, Northumberland bei visu tarpiniu
staciju ir susivienyjant del Williamsport, Harris-
burg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:47; 4:10; 7:41 ir 10:15 po pietu i Scranton
New York, Buffalo, ir visu tarpiniu staciju.
Ant 2:30; 2:49; 4:32; 6:43; 9:50; 12:30 pietu i North-
umberland ir visu tarpiniu staciju susivienyjant
del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Balti-
more ir t. t.

Tiktai uz pigiausé preke i visas szalies, Szlanra
— Pietus, Rytus ir Vakarus ir i minksztuju angliu
apletinke. Pasiklauskite ant dype Plymouth, Pa

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keletu metu atgal tapo lez rastas Anst ljoje, ir pasidėka oiant savo naudai kryzius. Šis eik prasipatino Vokietijoje, Fran uzjoje, Skandinavijoje ir kitose Europos valstose. Ir ziedandien yra labiau pasidėjęs, kaip galingas vaistas nuo neumatizmo ir daugelio kitų, kuno egačių.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma, telp mmskulu a p ir sauaru. N-uralgija ir kitus kuno ska dėimus, Ner- szkuma Nervu nu-Ilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nervu Gy- ma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotvinguma, Dėsielis Nu- tolima, Hysteria Paralyziu, Susterigima, Dreb ly, Neuralgi- a, Apop eksija, Nnomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, alvos skandė ima ir visus Nerviško sistemo suzedimus. Veikmė jo apsi e szka pati per save begyjo keletos dienu, t kartais už runka k-les dienas.

Kryzių reikia nezeit dieną ir nakty, pakabnta ant szilkinio niuruko ant saulo angaz z au ezirdines Indonhos. M. lino- pusė turi but in paczta apversta. Ir sz naudojima ir viena ki ant dienos po to indė Kryziu in truputi dr. nena gelsu- o usnuo szyst ma ir laikys per keleta minučių. Veikime urint pag lamzu, akusis reik su vandenin atekiepti. Ir re- e kryzius yra v eias doleris ir svarantuojan e, kad jis suteik- kia at nauda kaip kad geriausias elektrizki dirz i ksz- zioanti pentiolla lei dv dezzimie sylyj daziau. Koznas zelm nos ean-rye sveikas ir licotas ni-ke do- neturi but bo- e Elektr. szo kryzius, kurs yra geria siu celbeto um priesz- zioklas kuno negales ir skaumis. Ir rieszuk viena dolerij pr-

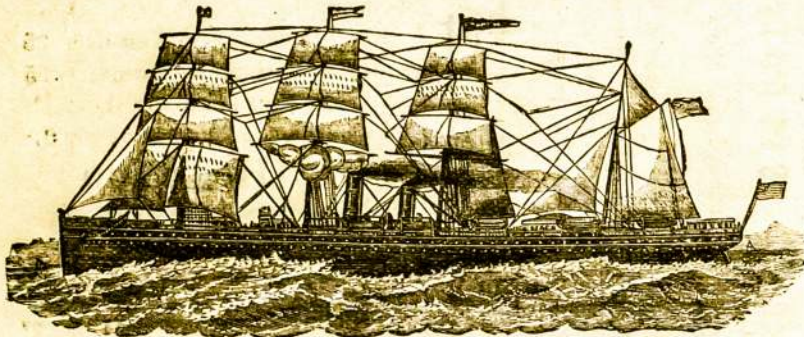
EXPERA, at money order, arba teipgi notoj gromstoj, o mes tam- tai savais kasztais pasius me viera Elektrizka Diemanto Kryziu, arba 6 už \$1.0. Genuame tuketenczias rek mendacij s nuo patn, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Sztai pora teiki rekomendacijų:

Asz naudoiansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitkriau, kad tas kryzius tka- ra! telp pagalingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjan valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjan: vieda turėdavan laikyti ją par szta. Po naudojimo bergj dviejų anva: zių jusų Diem- anto Elektros Kryzius galėjan apsieiti jau la parszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą van- dene. Asz ir než nau kaip atidė avoti jums uz telp didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, -653 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szejmyniszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per paczta.

GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senei laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėji mo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo-kura ne tik ap malszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su prisiuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulj. bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausia gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praeina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gothardo

Linimentas szejmyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszkų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURER & PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydūlis yra gaunamos pas A. Groblevskij, 111 Main str Plymouth, Pa.

LIEUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogj senus ant naujį perdirba. Viel pas savo Tantięj.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universi- tete New Yorke, praktikavo ligon- bucziuose; Vielniuje, Berlyne, kara- lizskoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Balle- vne, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plaucziu, kepenų, skaudėjima vidurių galvos, nepomietj, apalpima, skaudulius, zaizdas, tynima, mote- riszkas ligas ir nevaisingumą. Gy- dymui nerviszku ligų reikia naudot elektrikinas prietaisas.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uzdegimą žarnų, iszdziu- vima pieno, skaudėjima lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas užlai- kau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto iki 1 po piet- nū 5 po piet iki 8 vakaro Nedeliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuski- te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk sa- vo ligą, o asz prisiusiu gydyklas ku- riomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Paro- dos už rupestringą, tei- singa ir artistizską isz- dirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL- KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guo- dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi- sus augszeziaus paminėtus daig- tus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne- gu kitj fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

